

Socialdemokrater i Åtvidaberg:

Ring så svarar vi

— Det finns omkring 4 600 bilar i Åtvidaberg. Men ingenstans kan man få sin bil underrederbehandlad. Skulle inte en sådan sysselsättning kunna ge jobb åt 4–5 man?

— Hmm. Ja, det var ju en tanke. Den idén skall vi genast bolla över till näringslivsintendenten. Något annat svar kan du inte få just nu.

Så här lät ett replikskifte när socialdemokraterna i Åtvidaberg på måndagskvällen inledde den här valrörelsens telefonfrågeri. Det är fjärde valet i rad som partiet låter sina tunga namn vara telefonväktare och uppmanar väljarna att per telefon ställa kommunalråd och nämndordförande mot väggen.

Ovanligt

Just den här verksamheten lär Åtvids socialdemokrater vara ensamma om i trakten.

— Jag vet inte om något parti på någon plats i Östergötland där man kör med telefonväktare, säger Lennart Fogelqwist som basar för verksamheten.

Få är bra

Tidigare har under veckan ett 50-tal samtal kommit in.

— Det tycker vi inte är så dåligt, säger Lennart Fogelqwist. Få samtal kan också sägas vara ett uttryck för att vi sköter oss.

Premiärkvällen utgjordes pannelsen av ordförande och vice ordförande i fritidsnämnden och kulturnämnden. Men Bill Hallberg, Vivan Dahlgren, Lennart Hjert och Sven Sjöo hade det tämligen lugnt och skönt. Fem gånger ringde telefonen. Och inte alla gånger gällde frågorna fritid och kultur.

Alla får svar

Bill Hallberg fick i alla fall stå till svars för de många fotbollsplanerna i Åtvid. Fast Bill tyckte inte att de är för många. Likaså pressades han på problemet med det kalla vattnet i simhallen.

— Det spelar inte så stor roll att folk ställer frågor som just kvällens panel inte är experter på, säger Lennart Fogelqwist. Alla som ringer skall ändå få ett svar. För eller senare.

FOTNOT: Näringslivsintendent Jan Nordenström berättar för Correspondenten att han i ett par omgångar undersökt förutsättningarna för verksamhet med underrederbehandling i Åtvid. Men varje gång har idén stupat på de höga investeringskostnaderna. Bl a kostar det rejält att klara fordringarna för god arbetsmiljö. Men jag skall gärna ta upp idén igen, säger han.

CHRISTER BERG

Åka buss i Åtvid:

Några minuters ändring kan betyda så mycket

Låt morgonbussen starta sju minuter tidigare och gå en annan väg. Sätt även in en buss så att de som slutar kl 16 har en möjlighet att åka buss hem också.

Det begär tjänstemännen på Facits Örsättersfabrik i en skrivelse till kommunledningen i Åtvidaberg.

Varje vardag går s k arbetsplatsbussar till och från Örsätter. En tidig morgonbuss kör först en vid runda inne i samhället medan en annan buss går i stort sett raka spåret till fabriken.

50 tjänstemän

Den sista morgonbussen avgår kl 7.00. De över 50 tjänstemän som undertecknat skrivelsen föreslår att bussen skall avgå kl 7.00 och göra samma runda som den första bussen.

På eftermiddagarna avgår

sista bussen från Örsätter kl 15.52. Det innebär, skriver tjänstemännen, att de som slutar kl 16.00 inte alls kan utnyttja bussen. Sätt alltså in en buss också efter kl 16.00.

Med flexitid

— Vi skall ta upp det här problemet redan på onsdagen med Facit, berättar planeringssekreterare Bengt Wind på kommunalkontoret. Det finns möjligheter att låta morgonbussen starta tidigare. Kanske den åtgärden tillsammans med tjänstemännens möjligheter till flexitid räcker att lösa den här knuten.

Morgonturen kan alltså ändras. Men om den bussen skall gå en annan väg till Örsätter innebär det också merkostnader på ca 2 500 kr per år. Hur det blir med den saken är inte klart än.

Klart är emellertid, enligt Bengt Wind, att det inte finns någon möjlighet att sätta in buss med senare avgångstid från Örsätter.

— Det finns helt enkelt inte tillräckligt med bussar, säger han.

Att sätta in ytterligare en buss skulle kosta över 20 000 kr. Frågan är vem som är villig att betala.

Få åker i dag

Den busslinje som tjänstemännen talar för är i dag mycket dåligt utnyttjad. Bara 4–5 passagerare per tur, säger Bengt Wind.

Men intresset för att åka buss är uppenbarligen mycket stort. Om det går att rucka på tidtabellen ett par minuter här och någon kilometer där.

CHRISTER BERG

8/9

8/19

Hotell Stallet klagar på simhallen

— Simhallen ingår som ett betydande försäljningsargument i vår marknadsföring. En bra marknadsföring är naturligtvis beroende av att kunna hålla vad den lovar. Beträffande simhallen har vi under de senaste åren haft vissa svårigheter med detta.

Det skriver källarmästare Bertil Köhler på hotell Stallet i Åtvidaberg till kommunens fritidsnämnd. Han klagar över de snåla öppettiderna i simhallen. Bl a att simhallen i Åtvid är stängd en vecka mitt under brinnande semestertid och att simhallen stänger redan kl 16 på lördagar, dvs ungefär när week-endgästerna kommer.

Om ingenting händer överväger ledningen för Stallet att tona ner eller helt ta bort simhallen

som argument i sin marknadsföring.

— Det vore beklagligt eftersom de egentliga resurserna finns och det som bara behövs är inte speciellt stor ökning av personal, skriver Bertil Köhler och lämnar också ett förslag till nya öppettider.

Fritidsnämnden har fått skrivelsen lagom till sitt sammanträde på onsdagen.

Falerums skola, den gamla övergivna byggnaden alltså, skall säljas. Kommunen har överlåtit åt mäklare att sköta om försäljningen. Skola och tomt har utannonserats. Bästa bud lämnades av en konstnär på Gotland, som förklarar sig villig att köpa rasket för 25 000 kr. Kommunstyrelsen tar ställning till budet nästa vecka.

Simhall endast för friska

Tusentals Åtvidabergsbor har inga möjligheter att utnyttja simhallen. Handikappade, pensionärer, lung- och astmasjuka är några av grupperna utan bad. Orsak: Kommunen anser sig inte ha råd att investera 35 000 kr

SIDAN TJUGOÅTTA

Simhallen i Åtvid är i praktiken stängd för massor av åtvidabergare. Vattnet är för kallt för handikappade, äldre, människor med led-, muskel- och ryggbesvär m fl stora grupper

Utan varmare vatten:

Simhallen oanvändbar för stora grupper

Simhallen i Åtvidaberg är stängd för stora grupper med särskilda behov – handikappade, pensionärer, personer med ledbesvär, lung- och astmasjuka m fl. Orsaken är att kommunen tycker det är för dyrt med 35 000 kr för att värma upp vattnet ett par grader till.

Tidigare kunde handikappade och andra utnyttja simhallen på lördagarna då vattnet värmdes upp till omkring 30 grader. Någon sådan uppvärmning sker inte längre. Dessutom har den normala temperaturen sänkts till 26 grader.

Kondens

Kondensproblem och klen värmeanläggning har angetts som orsak till den låga temperaturen. Det skulle kosta 35 000 i investeringar och 36 000 kr per år i ökade driftskostnader att höja temperaturen ett par grader.

— Det går att med rätt enkla medel och till en låg kostnad klara det stora behovet av en bassäng med rejält uppvärmt vatten, säger badmästare Roland Lind

I dagarna diskuterar fritidsnämnden frågan. Badmästare Roland Lind har tagit fram förslag till lösning. Ett förslag som har låga initialkostnader.

Beredd hyra ut

På Kaplansgatan finns en privat inomhuspool som är 3 x 7 m. Ägaren är beredd att hyra ut poolen till kommunen.

Åtvidabergarna skulle kunna få en högtempererad bassäng för några tiotusental kronor.

Inför fritidsnämndens sam-

manträde har bl a läkarna på hälsovårdscentralen uttalat sig.

— Vi ser dagligen patienter som lider av led-, rygg- eller muskelbesvär, skriver läkarna. Patientgruppen är mycket stor och utsätts också för ett stort lidande.

Klagat

— Om vi fritt fick framföra önsknings till fritidsnämnden så skulle det ur medicinsk synpunkt överst på denna lista stå en liten varmvattenbassäng med personal, slutar läkarna.

Pensionärsföreningen i Åtvid har, liksom Husmodersföreningen, tidigare klagat på det kalla vattnet och anger nu att minst 100 medlemmar har behov av och skulle utnyttja högtempererad bassäng.

DHR i Åtvid har frågat 50 av medlemmarna. Alla säger att de skulle utnyttja bassängen.

"Kan inte bromsa"

Allergiföreningen kämpar för saken. Simsällskapet skulle kunna fullfölja tanken på baby-sim om bassängen funnes. Sjukgymnaster har redogjort för sina erfarenheter.

Fritidsnämndens vice ordförande Vivan Dahlgren har sagt:

— Vi kan inte bromsa varmvattnet.

Kommunrådet Göte Edlund däremot är mera tveksam.

— Jag förstår de här människornas problem, säger han. Men fränsett barnomsorg och äldreomsorg startar vi i dag i princip inga nya verksamheter. I det här speciella fallet vill jag först ha tillgång till fritidsnämndens beslutsunderlag innan jag tar ställning.

CHRISTER BERG

Arbetslösheten slår rekord 453 skall dela på sju jobb

Nya dystra siffror över situationen på arbetsmarknaden i Åtvidaberg släpptes på onsdagen. Vid månadsskiftet var 453 personer registrerade som arbetssökande. Av dessa gick 360 helt utan sysselsättning.

Därmed slås nya negativa rekord i Åtvidaberg. Det förra rekordet blev bara en månad gammalt. I början av augusti sökte 387 åtvidabergare jobb. Då var 312 helt utan sysselsättning.

''Rent bedrövligt''

— Det är rent bedrövligt, säger Siri Ohlin, hårt pressad förståndare för arbetsförmedlingen i Åtvidaberg.

Under de första dagarna i september kunde ett 20-tal ungdomar placeras i beredskapsarbete. Man väntar på besked om att kunna starta ytterligare beredskapsarbeten i offentliga institutioner,

plus 15–20 platser i enskilt beredskapsarbete.

Sju lediga jobb

Det finns inte många lediga platser anmälda till arbetsförmedlingen. Bara sju. Det handlar om tjänster med specialutbildning och/eller flera års yrkeserfarenhet.

I slutet av augusti anställdes 15 personer på Facits Örsättersfabrik. Ett tiotal av dem var åtvidabergare.

En orsak till den stora ökningen av arbetslösa och arbetssökande kan vara att de som slutat sina semesterjobb, sommarvikariat och inte kommit in på sökta utbildningsvägar nu åter införlivats i statistiken.

Av de 453 arbetssökande är 193 ungdomar under 25 år.

Benägenheten att pendla eller flytta för att få ett arbete har ökat något. Ett 60-tal uppger sig beredda att göra det.

CHRISTER BERG

Adelsnäsförbundet är vid god hälsa

Förbundet bildades 1911. Sedan 1950 har inga nya medlemmar kunnat knytas till organisationen. Men fortfarande är det god livskraft i den. Av de 80 anslutna medlemmarna möttes i veckoslutet över 60 i Åtvidaberg.

Det handlar om Adelsnäsförbundet. Det bildades 1911 av eleverna på Adelsnäs trädgårdsskola. Skolan var tvåårig och varje år utexaminerades ett tiotal elever som sedan spreds över Sveriges land och blev stadsträdgårdsmästare och liknande.

Trädgårdsskolan lades ner 1950 med bl a den följden att Adelsnäsförbundet inte kunde få några nya medlemmar. Men förbundet är vid god hälsa. I medlemsartikeln finns ett 80-tal personer upptagna. De flesta fortfarande synnerligen aktiva.

Årsmötena samlar regelmässigt mycket folk. Särskilt vart tredje år då sammankomsten förläggs till Åtvidaberg. Så också i år då över 60 medlemmar kom till Åtvidaberg.

Förbundets ordförande Eric Wernerson, boende i Åtvidaberg, tog emot. Efter förhandlingarna gjordes en rejäl rund-

Trädgårdsmästare Eric Wernerson, Åtvidaberg, är ordförande i Adelsnäsförbundet

tur i Åtvid. Bl a besöktes den gamla arbetsplatsen i Adelsnäs-parken liksom platsen för trädgårdsskolan, numera hotell mitt i den idylliska golfbanan.

För guidningen i Åtvid svarade Gösta Adelsvärd. Vidare gästades man av arkitekt Inga Ljungstedt-Hermelin. Söndagen ägnades åt besök på Bjärka-Säby och en rundvandring i Gamla Linköping.

CHRISTER BERG

10/9

Varmvattenbassäng på försök i Åtvid

Åtvidabergarna får sin badbassäng med extra uppvärmt vatten.

Det är dagens glada nyhet för alla de många människor i Åtvidaberg som av olika skäl har behov av en högtempererad bassäng: 1 300 reumatiker, 2 300 pensionärer, 200 rörelsehindrade, utvecklingsstörda, allergiker, astmatiker m fl.

Fritidsnämnden i Åtvidaberg beslutade på onsdagen att i oktober inleda en försöksverksamhet med varmvattenbassäng.

Under tre månader hyr man in sig en kväll i veckan hos Bo Rosén på Kaplansgatan. Där finns en 3x7 m stor inomhuspool som med minimala justeringar går att använda för det här ändamålet.

Personalfrågan löses genom en tillfällig omdisponering av den styrka som redan finns på sim- och sporthallen.

På det här viset blir kostnaderna mycket små för prov-

verksamheten. Mellan 10 000 och 15 000 kr brutto. Badavgiften har fastställts till 10 kr. Fritidsnämnden skall söka bidrag från det kommunala anslaget på 100 000 kr till handikappåtgärder, av socialnämnden och av landstinget.

Trots att stora grupper har ett dokumenterat behov av högt tempererad bassäng blir det inte många som kommer att kunna utnyttja möjligheten under testperioden. Maximalt 40 personer per kväll. Det är en droppe i havet.

Fritidskontoret skall nu omedelbart ta kontakt med representanter för att diskutera hur de fyra timmarna bäst kan disponeras.

CHRISTER BERG

Åtvidabergs fotoklubb har haft ett möte som samlade ett 20-tal medlemmar. Man diskuterade fotoutflykten till Ukna-dalen och planerna på en svart-vitt utställning i samband med julslytningen. Kvällens program utgjordes i övrigt av skärskådande av klubbens egna medlemmars produktion i färg och svart-vitt.

Milsimmet har nu kommit i gång ordentligt och på dess andra vecka deltog 194 personer i flytande fläng. Veckovinnare blev Anna-Greta Berg, Birgitta Linder, Monika Jerrebrant-Johnsson, Eva Herrström, Vainy Glad, Christer Berg, Birgit M Johansson, Kristina Ankarberg.

Föreningsbidrag med sammanlagt 5 023 kr beviljade fritidsnämnden sex sökande föreningar på onsdagen. I samtliga fall gällde det bidrag för deltagande på olika läger. Grebo scoutkår fick 1 500 kr, Åtvidabergs badmintonklubb 490 kr, Åtvidabergs bordtennisklubb 350 kr, Åtvidabergs sportdykar-klubb 967 kr, OK Eken 416 kr och Pingstkyrkans ungdom 1 300 kr. Grebo IK fick avslag på sin begäran om 4 000 kr för inköp av två nya bordtennisbord. Hörselfrämjandet fick inga pengar i bidrag för inköp av möbler och lampor till sin fritidslokal.

Fritidsnämnden har tillsatt en arbetsgrupp som skall diskutera med ledningen för hotell Stallet om klagomålen på simhallens öppettider. Källarmästare Bertil Köhler har antytt att Stallet kommer att tona ner eller helt ta bort simhallen som argument i marknadsföringen.

Närmare 300 starter noterades i första veckan av Åtvidskorpens och fritidsnämndens motionssatsning Hösthälsan. Vinnare blev Gunvor Nilsson, Tommy Samuelsson och Annika Griph. Av de 157 som också tävlade i tipstolvan lyckades 32 pricka in rätt rad som var 2x2 221 111 2x1. Vinnare blev Gunnel Nordlöf, Ing-Britt Svensson, Jan-Ove Pettersson, Monika Lander, Britta Bergström, Börje Palm, Elsa Axelsson, Maj-Lis Pettersson, Axel Thorén och Barbro Griph.

Curt Hägglund imponerad:

Åtvidaberg blir bra modell för andra kommuners friskvård

– Jag är uppriktigt sagt imponerad över den satsning på friskvård som äger rum i Åtvidaberg och över den grundlighet med vilken ni går till väga. Åtvidaberg kan mycket väl komma att stå som modell för andra kommuner i framtiden. Ni har lagt upp verksamheten väldigt förnuftigt, inte minst när det gäller ambitionen att nå riskgrupperna.

Det sade landstingsrådet Curt Hägglund när fritidsnämnden i Åtvidaberg på fredagen presenterade vad som görs för friskvården i kommunen. Samtidigt passade man på att inviga den nya testcentralen. Först upp i sadlarna på testcyklarna var Curt Hägglund och kommunalrådet Göte Edlund.

Curt Hägglund avslöjade att landstinget har avancerade planer på ökad satsning på friskvård i länet. En delegation har på plats studerat den utbyggda verksamheten i Örebro län, där landstinget anslår 1,5 milj kr årligen.

– Vi har funderat på olika sätt att förbättra människors levnadsvanor, sade Curt Hägglund, och framhöll att man var inne på liknande tankar som Åtvidaberg. Det finns möjlighet att få tillgång till miljoner i stiftelsefonder. Vi skall ta upp en diskussion med Östergötlands idrottsförbund.

Traditioner

Åtvidaberg har goda traditioner på friskvårdssidan. Som första ort i landet arrangerades i Åtvidaberg milsim. Sedan dess har över 6 000 personer simmat omkring 6 000 mil inom det arrangemanget.

I våras anordnades en frisk-

vårdsdag med flera tusen deltagare. Bara under 1982 räknar man med ca 20 000 starter i alla de olika motionsaktiviteter som finns.

Testcentral

Den senaste verksamheten är den organiserade friskvården med den nya testcentralen som centrum. Målsättningen är att genom ökad motionsverksamhet, rådgivning om kost och antirökpropaganda förbättra hälsotillståndet hos befolkningen i Åtvidaberg.

Direkt knutna till verksamheten är personalen på sporthallen, distriktsläkare Björn Tilling och länets enda dietist Birgitta Elwing.

Allmänheten kan själva anmäla sig till hälsotest, läkare kan remittera människor osv. Per vecka kan ett 20-tal personer testas för att sedan också kunna få rådgivning allt efter särskilda behov som övervikt och ryggbesvär.

Verksamheten följs noggrant upp genom testprotokoll. Inte minst från medicinsk synpunkt. Förhoppningsvis skall det hela leda till färre sjukskrivningar.

Landstingspengar

Den nu uppbyggda friskvårdsverksamheten har hittills kostat ca 120 000 kr. Landstinget står för halva kostnaden. Utöver det har kommunen sett till att Roland Lind, Lennart Ottosson och Arne Ahlsén kunnat ägna en del av sin arbetstid åt friskvård.

– Likaså är vårt stora föreningsliv involverat, berättade fritidsnämndens ordförande Bill Hallberg. Det är en förutsättning för att hela idén skall gå i lås.

Testcentralen öppnar den 1 oktober.

CHRISTER BERG

Kyrkogården i Yxnerum lades för två år sedan om för att man skulle få en mer rationell och estetiskt tilltalande kyrkogård. I samband med arbetet togs häckar och en del stenar bort. Efteråt har anhöriga till en begraven krävt att en gravvård nu återställs i ursprungligt skick. Kyrkonämndens uterbjuden en ny sockel, men det är inte de anhöriga nöjda med. Kyrkonämnden har dock beslutat sig för samma linje som nu.

Kyrkonämnden i Åtvids m fl församlingars samfällighet har tillstyrkt ett förslag till justerade taxor för begravningsväsendet. Så t ex kostar skötseln av en enkelplats med bara en plantering 150 kr per år. Den som vill ha två planteringar, dubbelplats och betala för 25 år får en räkning på 3 450 kr. För icke församlingsbor kostar exempelvis en jordfästning med gravsättning av kista 1 600 kr och en gravplats 2 500 kr.

Johan Adelsvärd bör få sin ansökan beviljad att flytta kistor från gravkoret i Åtvids gamla kyrka till kyrkogården. Det anser kyrkonämnden, som också menar att flyttningen bör komma till stånd så snart som möjligt på grund av kistornas dåliga skick. Åtvids församling är beredd upplåta mark för gravsättning. Tidigare har riksantikvarieämbetet förordat att alla möjligheter skall prövas att ha kistorna kvar.

I Yxnerums kyrka användes i vintras mer ström än beräknat. Räkningen kom att belöpa sig till ca 12 000 kr varför ett tilläggsanslag på 9 000 kr är nödvändigt för att klara kostnaden. Och återigen påpekas vikten av att gudstjänster vintertid förläggs till församlingslokaler och att den beslutade underhållsvärmen på 4 grader verkligen hålls.

Flera föreningar har beklagat sig över svårigheten att få tillräckligt med tid i sporthallens A-sal. Fritidsnämnden svarar att den står fast vid de principer som fastställdes i maj. Liksom förr om åren utnyttjas sporthallen i allmänhet och A-hallen i synnerhet till bristningsgränsen. Det finns inte en tid ledig i A-hallen.

Det finns lediga tomter i Åtvid

13/9

För bara ett par år sedan fick den som ville bygga en egen villa i Åtvidaberg finna sig i att rätta in sig i tomtkön och vänta 2-3 år på sin tur. Annat är det i dag. Det finns flera tomter lediga. Hugade spekulanter kan börja med sitt egna hem i morgon dag om de så vill. Och kan ekonomiskt.

För ungefär ett år sedan släpptes 20 villatomter i Basthagens nya del utmed Slevringevägen. Ännu i dag är elva av dessa tomter lediga.

Den 10 augusti fick tomtkön ett nytt erbjudande. Innan ännu de 20 tomterna i förra Basthagendelen bokats släppte kommunen nästa del. Här är planerat för 23 villor. Men tomterna är rätt små. Mellan 605 och 906 kvm. Så det gäller för spekulanterna att tänka sig för vid val av hus.

Intresset för den här delen av Basthagen har varit märkbart större, noteras det inte utan viss förvåning på kommunalkontoret. 16 av de 23 tomterna är bokade.

Men så har då också hela tomtkön tillfrågats på en gång. Alla 107. Den som anmält sig till kön under den här tiden har också samtidigt kunna få tomt. Några av den kategorin har nappat direkt. Bl a intresserade Linköpingsbor.

CHRISTER BERG

Här i Basthagen i Åtvid finns det flera lediga tomter. Den som i dag anmäler sig till tomtkön får samtidigt en förfrågan om han/hon vill börja bygga i morgon. Annat var det för ett par år sedan

Kodynga hjälper Lions att hjälpa

Lions club i Åtvidaberg tar i höst ett nytt grepp för att få in pengar till sin hjälpverksamhet. Ett grepp om dynggrepen. För nu skall kor hjälpa Lions hjälpa.

— Man tar inte vara främmande för någonting, säger presidenten Rune Ekström. Om kogödsel går att sälja så skall vi göra det.

Idén väcktes av Lionbrodern Eskil Eskilsson i Björsäter. Så boskapsägare han är har han förstått att det finns många villaägare som är intresserade av att få tag på naturgödsel om det bara gick att ordna på ett behändigt sätt. Det kan vara nog så grejsigt att skaffa släp-

kärta, ringa runt bland traktens bönder, lasta på och lasta av.

Eskil Eskilsson har i år lagt ut en hel del av varan på åkrar för att låta den "brinna". I dagarna förpackas näringen i plastsäckar, färdig för leverans nästa lördag.

Sammanlagt hoppas Lions kunna sälja 17,5 ton kogödsel. Eftersom medlemmarna ställer upp ideellt med jobb och bilar väntas nettot för klubben bli mellan 12 000 och 14 000 kr.

I dagarna knackas det dörr i villaområdena i Åtvid och frågas om intresset för 25 kg gödsel för 20 kr. Fritt levererat.

CHRISTER BERG

Hon hjälper Lions hjälpa

13/9

Särskilt den yngsta upplagan av Grebos invånare var intresserade av att dreja sina egna lerskålar. Slabbigt, roligt och svårt att få riktigt runda saker. Konstnär Barbro Gustavsson hjälpte till

Stort intresse i Grebo för hembygd och hantverk

Intresset för hembygden och gamla arbetsmetoder är det sannerligen inget fel på bland infödda och nybyggare i Grebo. Det visades inte minst på lördagen då Grebo hembygdsförening för andra året ställde till med sin version av hembygdsgård vid gamla Klockaregården. Hundratals människor i alla åldrar besökte arrangemanget.

Dagen lång kunde besökarna inte bara titta på utan också själva pröva på gamla tekniker som att mala säd i en gammal handkvarn (det var tungt), dreja egna lerkrukor (svårt, kladdigt, men roligt), växtfärga osv.

Inte mindre än åtta stationer hade anordnats. Förr Grebon Birger Wallberg visade konsten att bygga en fiol för en lång rad specialintresserade. Rose-Marie Hagman demon-

strerade rotslöjd och Marianne Knutsson korgmålning. Bandvävning och tygtryck visades också.

Inne i Klockaregården pågick en konstutställning med verk av Barbro Gustavsson från Åtvidaberg. Vidare kunde besökarna njuta av det hembakade och beundra de noggrant katalogiserade och många ovanliga föremålen i föreningens samling.

Stort intresse

— Vi försöker skapa ett intresse kring hembygden och gamla hantverkstekniker. Det ser ut att lyckas ganska bra, sade en för dagen mycket belåten Rolf Gordon, som är ordförande i hembygdsföreningen.

Han har fog för sin bedömning. Grebo hembygdsförening har inte mer än fyra år på nacken. Men i medlemsregistret finns 140 hushåll. Det motsvarar i personer räknat ungefär var tredje invånare i församlingen.

Klockaregården har rustats upp på ett pietetsfullt sätt med egen handkraft. Den Kjellbergska samlingen på omkring 350 olika föremål är i det närmaste identifierad, numrerad, katalogiserad och fotograferad.

På programmet förekommer också utflykter, studiecirklar, pysselkvällar, fortsatt upprustning av lokalerna, medverkan i arrangemang som midsommarfesten och julmarknaden och allmän bevakning av kulturobjekt i trakten.

CHRISTER BERG

14/9

Vilken (h)älg!

Att trakterna kring Åtvidaberg är ovanligt älgrika fick en Rimforsabo högst påtagligt erfara tidigt på söndagsmorgonen.

Vid Banketorp, på gränsen mellan Kinda och Åtvidabergs kommuner, fick han närkontakt med en älg som skulle passera vägen. Älgen försvann in i en granplantering. Men som Rimforsabon misstänkte att djuret kunde ha skadats fortsatte han till Åtvid för att anmäla händelsen.

Nu kom han inte längre än till Jarlsgården en halvmil från Åtvid. Där small det igen. Den här gången med en älgko som travade in i bilens högersida. Älgkon tycktes klara sig tämligen oskadd från kollisionen.

Sökandet efter älgarna ledde inte till några resultat.

Rimforsabon fick en del buckliga minnen av sin resa till Åtvidaberg men kom själv inte till skada.

Facit

Tillförsikt trots låg export

— Det bör vara bäddat för ett bra 1983.

Den bedömningen gör Örsättersnämnden på Facit i Åtvidaberg i den senaste utgåvan av Rapport med nämndnytt.

Anledningen till optimismen är att marknaden för Facits dataprodukter, som det heter, stabiliserat sig på en nivå som med femton procent överstiger nivån för samma period förra året.

De förut stora lagren av dataprodukter beräknas vid årets slut vara behagligt reducerade. Under hösten skall nya dataprodukter introduceras.

Arbetsläget i Örsätter är för närvarande något ansträngt och företaget har tvingats tillgripa övertid inom elektroniktillverkningen.

Möbelsektorn noterar fortsatt bra försäljning i Sverige. Något som betraktas som anmärkningsvärt eftersom den totala efterfrågan gått ner och kampen om varje affär är stenhård.

Exporten av Facitmöbler ligger vid första halvåret på 43 procent av årsbudgeten. Exporten utgör därmed ett bekymmer, inte minst med tanke på att efterfrågan troligen blir svag också under andra halvåret. Framgångarna i USA och Frankrike håller dock i sig.

ÅTVIDABERG

Motionsbingon i Grebo på söndagen samlade 115 deltagare vilket är omgångsrekord i höst. 45 personer deltog i tipspromenaden där Tage Nilsson från Linköping blev bäst med elva rätt av tolv möjliga.

Vid ett inbrott i Villan under veckoslutet stals en stereoanläggning och en videobandspelare till ett sammanlagt värde av närmare 9 000 kr.

Hyresförhandlingarna kommer även i år i gång sent. Först i mitten av november samlas representanter från Åtvidabergshem och hyresgästföreningen för att diskutera nivån på nästa års hyra. Stiftelsen har skickat iväg ett siffermaterial till SABO för upprättande av en hyreskalkyl. Hur den egna preliminära kalkylen ser ut vill man inte avslöja.

Landtinget har hyrt två lägenheter av stiftelsen Åtvidabergshem i Eksätter. Ett långtidskontrakt på fem år har skrivits. De båda lägenheterna skall slås ihop och ingå som en del i den verksamhet som bedrivs på dagcentret i Trekanten.

Slarv med elden misstänks ha orsakat den skogsbrand som på lördagen utbröt vid Dunketorp en halvmil öster om Åtvidaberg. Ungefär 1 000 kvm gles tallskog eldhärjades. Man har funnit en tillfällig eldstad i området.

Jan-Erik Björk och Bengt Samuelsson prövar på den gammaldags tunga metoden att mala brödsäd

Åtvidspendlarna kräver: Återinför direktbussarna

– Att ta bort direktbussarna mellan Åtvidaberg och Linköping var ett stort misstag. Åtgärden har inneburet en ordentlig försämring för alla oss som pendlar.

Det säger Erland Dahlquist, en av de närmare 2 000 åtvidabergare som varje dag pendlar till arbeten och skolor på andra orter.

– Restiden har förlängts med upp till 40 minuter varje dag. Det motsvarar varje år 14 arbetsdagar. Och så talar politikerna så vackert om meningsfull fritid för sina väljare, fortsätter han.

Kräver besked

Erland Dahlquist och Jan Nordlöf har gjort sig till talesmän för de omkring 800 busspendlarna mellan Åtvidaberg och Linköping. Nu kräver de besked av politikerna om pendlarna kan räkna med de förtroendevaldas stöd till en ändring.

Varje parti i Åtvidaberg har fått en skrivelse där problemen påtalas.

– Vi har på olika sätt försökt påtala våra problem, säger Erland Dahlquist. Men det har varit svårt att få gehör för våra synpunkter. Vi är många som är minst sagt förargade över den styvmoderliga behandling vi fått av Östgötatrafiken och representanterna från Åtvidabergs kommun.

– Vi kräver att ett visst antal direktbussar skall finnas

för att betjäna sträckan i båda riktningarna, säger Erland Dahlquist.

Förtur

I Åtvidaberg har de politiska partierna med förtur behandlat frågan.

– Är det så stora olägenheter för resenärerna tar vi givetvis upp frågan till diskussion. Men vi vill först ha en redovisning av trafikbolaget, säger Göte Edlund (s). Han sitter för övrigt med i bolagsstyrelsen.

– Men jag anser att vi har en fin trafik nu med upp till 30 bussar i varje riktning varje dag. I dag utnyttjas våra möjligheter maximalt. Fler bussar blir en kostnad som kommunen ensam får stå för. Vi i s är

inte beredda att anslå mer pengar än de 1,7 milj som är budgeterade för 1983.

Stöder pendlarna

Åtvidabergspartiets inställning är entydig.

– Vi vill omgående arbeta för att direktbussarna återinsätts, säger Tor Nyberg.

– Det är helt givet att vi stöder pendlarna, säger Sven-Ulrik Meinecke i kds. Borde vara en enkel sak för herrarna som bestämmer att klara.

– Självklart är vi i folkpartiet beredda att ta upp frågan till omprövning, säger Bengt Persson. Vad jag förstås går ibland två bussar samtidigt och då borde en av dessa kunna gå direkt.

– Jag är beredd att föreslå en ändring om det finns underlag till det, säger Carl G Nilsson (m). Han sitter själv i bolagsstyrelsen som representant för landstinget. Mer stölbenta får vi inte vara än att vi kan ändra oss. Men ambitionen när turlistan gjordes upp var förstås att få en förbättring. Fast det är inte så lätt med tanke på att resandefrekvensen ökat med nära 200 procent på ett år.

– Vi stöder pendlarnas krav även om vi vet att det kan vara svårt att påverka. Vi har ingen representant i trafikbolagets styrelse. Fritiden är viktig. För alla pendlare, säger Linnea Jacobsson (c).

CHRISTER BERG

Närmare 800 åtvidabergare pendlar varje dag med buss till Linköping. Nu vill de veta om politikerna i Åtvidaberg stödjer en ändring i turlistorna

16/19

Politiker belönas

Nu är det klart. Förtroendevalda i Åtvidaberg som suttit tillräckligt länge på olika poster skall i fortsättningen premieras när de slutar. De skall kunna få ett guldur, ett konstverk eller ett smycke till ett värde av 1 000 kr.

Beslutet att införa hedersgåvor till politiker fattades av alla politikerna i kommunstyrelsen på onsdagen. Kravet är att den förtroendevalde haft ordinarie uppdrag i minst 20 år som ledamot i fullmäktige, kommunal nämnd eller styrelse.

Finns det synnerliga skäl behöver inte villkoren vara uppfyllda.

Beslutet gäller för säkerhets skull även retroaktivt från 28 februari 1980. Det var då som fullmäktige godkände personalpolitiskt program för de kommunanställda. I det programmet står att kommunanställd personal också skall kunna få hedersgåvor efter 25 års tjänst. Beslut om den gåvoverksamheten tas om några månader.

Socialnämnden vill inte flytta en deltidsgrupp från fritidsskolorna i Grebo skola. I stället vill nämnden ha 27 000 kr för att förbättra utemiljön vid lokalerna. Kommunstyrelsen har tillstyrkt anslaget.

En Linköpingsbo som tecknat sig för en tomt i Bråstorp i Åtvidaberg vill ha tomtköpet hävt och ersättning med 4 000 kr för kostnader för ritningar m m. Anledningen är att han säger sig inte ha blivit upplyst om att anläggningsavgift också skulle betalas. Kommunstyrelsen har tidigare avslagit en begäran om befrielse av avgiften. Nu godkändes att köpet får återgå och att 4 000 kr betalas ut.

Skolstyrelsen får objektanställa en elevassistent i Långbrots rektorsområde under läsåret 1982/83. Kostnaderna täcks helt genom landstingsbidrag.

Varmbad blir kalldusch Åtvidabergarna får vänta

Alla människor i Åtvidaberg som glatt sig åt beskedet att kunna bada i en högt tempererad bassäng får bereda sig på väntan innan beskedet blir verkligt.

Fritidsnämnden hade tänkt sig att provverksamheten skulle komma i gång redan i oktober och pågå till årets slut. Men en vecka efter nämndbeslutet kommer kallduschen: först i februari nästa år kan bassängen tas i bruk. Eventuellt.

Avsikten var att hyra en privat inomhuspool en dag i veckan. Informella samtal med ägaren Bo Rosén hade lett fram till beslutet. Men uppenbarligen har parterna missförstått varandra.

— I och för sig är jag mycket positiv till tanken att hyra ut bassängen, säger Bo Rosén. Men det är flera tekniska och praktiska frågor som måste lösas först. Text kräver en eventuell ombyggnad planering. Tidigast i början av nästa år kan det bli aktuellt med tillträde.

Något tidigare datum har jag aldrig gett löfte om.

"Beklagar"

— Jag kan bara beklaga att det blivit så här, säger badmästare Roland Lind. Men jag har faktiskt fått den uppfattningen att vi kunde få tillträde rätt omgående.

— Det hela har tagit en olycklig vändning, säger fritidsintendent Gösta Björkman. Men beslutet står kvar. Försöksverksamheten skall starta så snart vi nått en överenskommelse med Bo Rosén.

"Besviken"

Sedan fritidsnämndens beslut blev känt har många hört av sig för att kunna få en tid till varmvattenbassängen. Fritidskontoret och representanter för de berörda har to m diskuterat hur de fyra timmarna varje vecka skulle disponeras. Bassängen har besiktigats.

— Givetvis blir man besviken, säger Margaretha Malmström som är DHR:s representant i handikapprådet. Jag tyckte redan att den planerade lösningen var i underkant i förhållande till behovet. Men var ändå glad att vi i Åtvidaberg äntligen kommit ett steg på väg mot en varmvattenbassäng.

Margaretha Malmström har själv pejat behovet bland DHR-medlemmar, reumatiker, "onda ryggar", husmödrar m fl grupper. På två dagar ringde hon 80 samtal. Ca 55 personer förklarade sig mycket angelägna att få tid. Fritidsnämndens provverksamhet skulle göra det möjligt att ta emot 40 badande i veckan.

CHRISTER BERG

Tjänstemän på Facit får bättre bussturer

Kommunstyrelsen i Åtvidaberg går de bussåkande tjänstemännen på Facits Örsättersfabrik till mötes. Åtminstone halvvägs. Från 1 oktober, eventuellt en månad senare, ändras turlistan på morgonen.

Ett 50-tal tjänstemän begärde för en månad sedan att den buss som på morgonen går från järnvägsstationen till Örsätter skulle starta sju minuter tidigare och göra en runda bland olika bostadsområden innan den tog sikte på fabriken.

Den delen av önskemålen beslutade kommunstyrelsen på

onsdagen bevilja. Det kostar visserligen 2 500 kr. Men den kostnaden är kommunen beredd att ta. Bussen startar redan 6.50.

Vidare ville tjänstemännen att eftermiddagsbussen som nu avgår kl 15.52 i stället skulle lämna hållplatsen i Örsätter först efter kl 16. Det är då tjänstemännen slutar.

Men i det fallet fick de inte igenom sin vilja. För då måste kommunen sätta in en extra-buss och det skulle kosta 22 000 kr och det har kommunen inte råd med.

I stället föreslås att tjänstemännen utnyttjar sin flexitid och tar 15.52-bussen. Eller går ner till riksväg 35 och inväntar landsvägsbussen.

Kärvt budgetläge i Åtvid:

Åtta milj kr skall bort

— Vi har ett kärvare utgångsläge i år än förra året. Det blir således svårare än förut att hålla en oförändrad skatt på 16 kr. Men det skall vi nog ändå klara utan att försämra standarden på den kommunala servicen. Barnomsorgen och äldreomsorgen är prioriterade områden och där är ambitionen att t o m höja standarden.

Det säger kommunalrådet Göte Edlund i Åtvidaberg. Mitt i den brinnande slutspurten inför valet har arbetet med 1983 års budget tagit sin början. Ett arbete som når sin klimax 25 november när budgeten skall tas av kommunfullmäktige.

Hårda direktiv

Direktiven till förvaltningarna var hårda och entydiga: ingen ny verksamhet tolereras med undantag för planerade insatser på den sociala sektorn. Alla konton nagelfars till sista kronan.

— Generellt sett har också förvaltningarna hållit sig inom de angivna ramarna, säger Göte Edlund.

Stort aktstycke

Drätselkontoret sammanställning av siffermaterialet är ett omfattande aktstycke på över 500 A4-sidor. Där kan i detalj utläsas vad förvaltningarna begär inför framtiden och deras motiveringar till kraven.

Som om detta inte är nog har kommunalrådet och drätselchefen de senaste dagarna haft ingående diskussioner med förvaltningschefer och nämndordförande om siffrorna. Om drygt en vecka börjar kommunstyrelsens planeringsutskott och ytterligare några politiker den förberedande manglingen med resp förvaltning. Det är då de flesta prutningarna görs.

Sedan partierna internt diskuterat resultatet av den manglingen dras budgeten i kommunstyrelsen för att i november föreläggas den nyvalda fullmäktigeförsamlingen.

200 milj kr

Utgångsläget är att för driften begära 174 milj kr. Det är i runda tal 28 milj mer än i 1982 års stat. De begärda kapitalutgifterna uppgår till 27 milj kr vilket är mer än dubbelt mot 1982 års stat.

De beräknade intäkterna täcker inte kostnaderna. "Glappet" uppgår till drygt 8 milj kr. Det är det beloppet som på ett eller annat sätt

skall reduceras till noli. Genom prutningar, avgiftshöjningar, lån osv.

Ovisst

— Hur det skall ske går inte att säga i dag, påpekar Göte Edlund. Driftskostnaderna kommer att studeras särskilt. En översyn av taxorna för t ex daghem och vatten pågår. Det är därför för tidigt att säga om det blir höjda taxor utöver index. Än så länge har vi inte räknat med det.

En ljusglimt i mörkret är utfallet från 1981 års förvaltning. Då fick kommunen ett överskott på 4,6 milj kr. Utan dessa pengar i potten hade läget varit bekymmersamt.

CHRISTER BERG

S-förslag om samverkan underkänns av minoriteten

— Vi underkänner förslaget till s k samverkansprogram mellan socialtjänst, skola, fritid och kultur och beklagar att respektive nämndordförande i det redan existerande samarbetet inte kunnat åstadkomma en mera konkret analys av sina nämnders svaga sidor.

Det skriver de fem borgerliga ledamöterna i Åtvidabergs kommunstyrelse i sin reservation till den socialdemokratiska majoritetens beslut att skicka ut samverkansprogrammet på remiss.

Diskussion

Vid kommunstyrelsens möte redogjorde kommunalrådet Göte Edlund för programmet, som författats av socialdemokrater. Det blev en het diskussion innan man kom till beslut. Ett beslut som nu blev att de fyra nämnderna skall få yttra sig om s-produkten.

I programmet står det bl a att många medborgare i dag upplever vårt samhälle som opersonligt. Många "mår illa". Arbetslöshet, försämrad familjeekonomi, känsla av mindervärdighet, de allt star-

kare kommersiella krafterna, den sociala utslagningen. Problemen är många.

Samlat grepp

I ett sådant samhälle är det angeläget att kommunen verkligen gör allt för att motverka social utslagning, skriver man. Det är nödvändigt med ett mera samlat grepp över barns

och ungdomars uppväxtförhållanden genom samarbete över nämndgränserna.

Socialdemokraterna vill ha en klart formulerad målsättning för varje verksamhetsgren. Förvaltningarnas resurser måste utnyttjas mer effektivt.

CHRISTER BERG

Folkhögskola ger plats år arbetslösa

Det är ett tillfälle som vi bara inte får missa.

Det säger kommunalrådet Göte Edlund i Åtvidaberg om det erbjudande som på onsdagen damp ner från Marieborgs folkhögskola i Norrköping.

Skolan förklarade sig beredd att starta en tioveckorskurs i höst i Åtvidaberg. 25 platser finns på kursen. Varenda plats skulle erbjudas arbetslösa ungdomar.

Därmed skulle nästan en fjärdedel av all ungdom under 25 år som går helt utan sysselsättning kunna få en helt ovanlig utbildning och meningsfull tillvaro fram till jul.

Marieborgs folkhögskola begär att kommunen svarar för anskaffning av lokaler.

— Den begäran skall vi klara, säger Göte Edlund.

Läraryfrågan löses rätt enkelt eftersom två av lärarna på Marieborgs folkhögskola redan bor i Åtvidaberg.

Kommunstyrelsen har gett kommunalrådet Göte Edlund i uppdrag att bevaka Åtvidabergs kommuns intressen i polisstyrelsen när det gäller organisationen i polisdistriktet. Åtvidaberg hade fått tillfälle att yttra sig om organisationen i länet men har avstått eftersom det varit svårt att få en bild av vad organisationen innebär lokalt för Åtvid.

Lennart Källin har av kommunstyrelsen i Åtvidaberg föreslagits som ställföreträdande distriktschef i länets civilförsvarsdistrikt. Till chef har länsstyrelsen tidigare förordnat brandchef Arne Sundqvist i Åtvidaberg.

Åtvidabergs kommun avstår från förköpsrätten till Gårdsnäs 1:12 i Hannäs, Önhult 1:21 i Åtvid och Norra Bjässersum 1:8 i Åtvid.

17/a

ÅTVIDABERG

17/9
I Grebo har kyrkan tagit initiativ till en ny verksamhet som beräknas återkomma regelbundet i framtiden. Det är en församlingsafton där någon grupp ur församlingen står för värdskapet. Vid premiären härom dagen var det höstens konfirmander. Tandläkare Rolf de Val medverkade och delgav besökarna av sin kunskap om svampar.

Metalls pensionärsklubb i Åtvidaberg har haft ett kvartalsmöte i Folkets hus där ordförande Gunnar Lindahl kunde hälsa ett 80-tal medlemmar välkomna. Dagens gäst var kommunalrådet Göte Edlund som höll ett anförande om kommunala frågor i Åtvid och även stundtals fick det hett om öronen när han efteråt skulle svara på frågor. Vidare redogjorde Doris Svensson för kommunens satsning på friskvård och uppmanade alla medlemmar att delta från starten i oktober.

Den gamla övergivna skolan i Falerum säljs till Bengt Göran Gidstam i Lärbro för 25 000 kr. Det föreslår kommunstyrelsen i Åtvidaberg sedan mäklare annonserat efter hugade spekulanter. Skola och ca 3 000 kvm stor tomt säljs för 25 000 kr. Om kommunfullmäktige godkänner avtalet.

Till Åtvidabergs kommuns ordsambud i lantbruksnämnden i Östergötlands län har kommunstyrelsen för perioden 1983-85 utsett Rune Pettersson i Grebo, Bertil Ristenstrand i Frängsbo och Sigvard Tingefors i Falerum.

Institutionen för tema Vattnen i natur och samhälle vid universitetet i Linköping har av Byggnadsnämnden fått 125 000 kr för att i höst genomföra ett speciellt vattenprojekt. Planeringsunderlag skall tas fram för samordnad mark- och vattenhushållning och bebyggelseplanering. Ett villkor för anslaget är att projektet genomförs i nära samarbete med Åtvidabergs kommun. Kommunstyrelsen har beslutat delta i projektet och utsett gatuschef Sigvard Persson i projektgruppen och dessutom Göte Edlund och Evert Johansson i den lokala ledningsgruppen.

S-information i Åtvid får moderater se rött

18/9
Bara ett par dagar före valet har socialdemokraterna i Åtvidaberg delat ut ett informationsblad till samtliga hushåll. En skrift på åtta sidor som fått moderaterna i Åtvid att se rött.

Uppgifterna är så grova och vilseledande att de kräver ett gemäle, säger en upprörd Carl G Nilsson.

Stridigheter

I broschyren skriver kommunalrådet Göte Edlund bl a att det nybildade Åtvidabergspartiet kommit till som en direkt följd av en inre splittring bland moderaterna. P g a stridigheter mellan Carl G Nilsson och Tor Nyberg. Vidare att många

moderater tröttnat på den nya ordningen och inte ställer upp för nyval.

Vi socialdemokrater tar avstånd från en sådan "demokrati" som vi upplever som en fara för kommunalpolitiken, säger Göte Edlund.

Partipiskan

Men Carl G Nilsson anser att s skall tala tyst om demokrati. För i veckan har socialdemokraterna sparkat ut kyrkoherde Arne Nilsson från kyrkofullmäktigelistan för att denne vägrat böja sig för den kända vinande partipiskan.

Carl G Nilsson har tidigare upprepade gånger berättat för Göte Edlund om det provvalsförfarande moderaterna har och att Tor Nyberg fick

en bättre plats än provvalet berättigade.

Beklagligt

Att Tor ändå valde att gå sin egen väg är beklagligt. Men att som Göte Edlund påstå att en nytt parti skulle vara ett hot mot demokratin är en synpunkt som i förlängningen hör hemma långt österut.

Vidare tar Carl G Nilsson avstånd från Göte Edlunds påstående att moderaterna vill chockhöja avgifterna för barnomsorgen.

Vad den borgerliga oppositionen föreslagit är en höjning av taxan från 11-12 procent av de verkliga kostnaderna till i genomsnitt 15 procent. Är det en chockhöjning? frågar sig Carl G Nilsson.

CHRISTER BERG

Vad gör Åtvids Göte?

Vad sysslar kommunalrådet Göte Edlund med?

Irritationen ökar runt om i förvaltningarna i Åtvidaberg. Detta i takt med en rad anmärkningsvärda turer kring vaktmästar-tjänsten i sporthallen. I fem månader har ärendet stötts och blötts utan att tjänsten tillsatts.

SIDAN NITTON

Att återbesätta en vaktmästartjänst är inte gjort i en handvändning. Åtminstone inte i Atvidaberg... Det har nu gått snart fem månader sedan tjänsten i sporthallen blev ledig.

Och än har inte ärendet trasslat sig genom alla paragrafer, mer eller mindre formella sammanträden och hot om personalinskränkningar. Under tiden ökar irritationen på flera håll.

Det är sannerligen inte lätt att följa alla turer. Men det kan vara värt ett försök. Så här ligger det till:

I månadsskiftet april/maj uppstod en vakans bland vaktmästarna på sport- och simhallen. Tjänsten anmäldes till kommunalrådet Göte Edlund. Enligt ett kommunstyrelsebeslut 1981 får återbesättning av tjänster "endast ske efter det att respektive nämnd eller för-

Konsten att anställa en vaktmästare . . .

Efter fem månader ännu inget beslut

valtning provat frågan tillsammans med kommunalrådet".

Stoppade annons

Fritidsnämnden ville söka en ny vaktmästare, men Göte Edlund stoppade annonsen. Därefter hörde inte fritidsförvaltningen någonting förrän i augusti när en man på gatukontoret, personligt uppmanad av sin chef, kom till sporthal-

len för att titta på sitt "nya" jobb.

Känslorna kom i svallning bland fritidsfolket. Facket kopplades in och det kallades till MBL-förhandling. Där kom parterna överens om att tjänsten skulle annonseras ut internt för gatukontorets GS-personal, d v s anläggningsarbetare, parkarbetare m fl.

Ovanligt beslut

Ett i sig ovanligt beslut eftersom GS-gruppen inte varslats om personalinskränkningar och ingen där finns uppsatt på personalkontorets lista över omplaceringar eller företrädesrätt.

Ännu sista ansökningsdagen hade ingen sökt jobbet. Då höll kommunalrådet och gatuchofen en information för GS-personalen. Med resultat att en man anmälde sig.

Nämnden nobbade

Nästa dag, 8 september, beslutade fritidsnämnden att inte anställa mannen utan återvisade ärendet till Göte Edlund. Det fanns ytterligare en sökande som anmält sig innan tjänsten ledigförklarades. Men den ansökan behandlades inte alls eftersom den personen inte tillhörde GS-personalen utan fritidsnämndens egen styrka.

I onsdags hade Göte Edlund

en träff med några förvaltningschefer. Fritidsnämnden var inte representerad. Man beslutade kalla facket till MBL-förhandling om sysselsättningen 1983 i allmänhet och vissa omplaceringsärenden inom GS-kåren i synnerhet.

Avskedanden?

I klartext: Arbetsgivarsidan vill diskutera en indragning av tjänster bland kommunalarbetarna. Det är också naturligt att pröva om inte någon i den drabbade gruppen kan omplaceras till annan ledig kommunaltjänst. Tex som vaktmästare . . .

Men än finns inget beslut om avskedanden.

Naturlig avgång

— Vi har full sysselsättning för dem över 30 i GS-gruppen, säger gatuchof Sigvard Persson. Vårt budgetförslag för nästa år innebär att alla skall vara kvar. Men förslaget är inte antaget.

Ett problem för gatukontoret är att jobben på anläggningssidan minskat i takt med minskat byggande av villor, gator o s v. Successivt har också GS-personalen reducerats genom naturlig avgång.

Dålig information

— Vi fick ingen bra informa-

Bill Hallberg:

Det har gått för långsamt

— Det har gått alldeles för långsamt. Tjänsten borde redan varit tillsatt. Personalen har det svårt nog ändå. Jag har fått ta emot mycket ovetit från folk som ringt och beskyllt mig för att mygla bort tjänsten.

Det säger fritidsnämndens ordförande Bill Hallberg. Sedan i torsdags be-

sökte han kommunalrådet och krävde handling. Det blev ett kort samtal. MBL-förhandlingen nästa vecka avgör fortsättningen.

— Jag kan förstå att kommunen vill måna om personal som kan bli utan jobb och att avsikterna varit goda. Men det har gått snett. Vi måste snabbt få en kvalificerad person till jobbet, slutar Bill Hallberg.

tion av arbetsgivarparten och kopplades sent in på ärendet, säger Gunilla Johansson, ordförande i SKAF i Åtvidaberg. Hon blev inte särskilt glad över att få besked om den aviserade MBL-förhandlingen av Correspondenten.

Gunilla Johansson berättar att facket tillstyrkte internannonsering för GS-personalen även om budgetförslaget innebar oförändrad sysselsättning.

— Men budgeten var inte fastställd och vi vet att anläggningsjobben minskar. Vi löpte risken att någon på GS skulle gå miste om chansen till annat jobb.

Korrekt skött

Göte Edlund tillbakavisar kategoriskt allt tal som florerar om mygel, bristande samråd och klantig handläggning.

— Frågan har dragits kor-

Foto: DICK VON HORN

Kommunalrådet Göte Edlund förklarar saker och ting för landstingsrådet Curt Hägglund och vaktmästarna Arne Ahlsén och Lennart Ottosson. Men inget om kommunens personalpolitik utan om satsningen på friskvård som innebär nya arbetsuppgifter för den reducerade personalen på sporthallen

rekt, säger han. Jag har fått mandat att avgöra frågan om återbesättande av tjänster. I ett pressat ekonomiskt läge är det min skyldighet att försöka undvika anställa ny personal om vi redan har anställda som

är lämpade för de vakanser som uppstår.

Irriterat

Under tiden består irritationen. På sporthallen lägger man pussel praktiskt taget

varje dag för att få personalschemat att gå ihop och värre blir det om två veckor när friskvårdssatsningen sätter i gång.

CHRISTER BERG

Tjänstemän i Åtvid vill riva kulturbyggnader

- Fastigheterna är i så dåligt skick att de inte går att renovera. Rivning föreslås.

- Fastighetens skick har senaste året försämrats avsevärt. Fara föreligger för ras av tegelpannor, vindskivor m m. Renovering av fastigheten är tekniskt omfattande och svåröslig. Rivning föreslås.

skulle kosta alldeles för mycket att rusta upp byggnaden.

Försökte 1976

Redan 1976 kom fastighetskontoret med ett liknande förslag. Den gången fick beslutet om rivning anstå. Ålundamagasinet överfördes från rubriken saneringsfastigheter till kulturbyggnader. Något underhåll på Ålunda har inte skett sedan 60-talet.

- Halleholmstorpet, det gäller alla tre byggnaderna, är i så dåligt skick att det inte ens kan bli tal om att renovera. Skall något göras i den riktningen med Halleholm måste man bygga helt nytt. Kanske går det att använda en eller annan stock, säger fastighetsförvaltare Olle Pilemalm.

Inte heller torpet har "ut-satts" för något underhåll de senaste åren.

Målet: bevara

I den kommunala målbeskrivningen står följande:

- Inom kommunen finns en grupp byggnader som bedöms kulturhistoriskt intressanta. De bör med hänsyn till ålder, byggnadssätt m m bevaras för framtiden. Målet är att under överinseende av andra kulturvårdande institutioner bevara dem för framtiden.

- Förslaget till rivning är en ren tjänstemannaprodukt, säger fastighetschef Nils-Erik Backestål. Men både Ålunda och Halleholm är i så dåligt skick att vi måste ifrågasätta om det är ekonomiskt försvarbart att rusta upp dem.

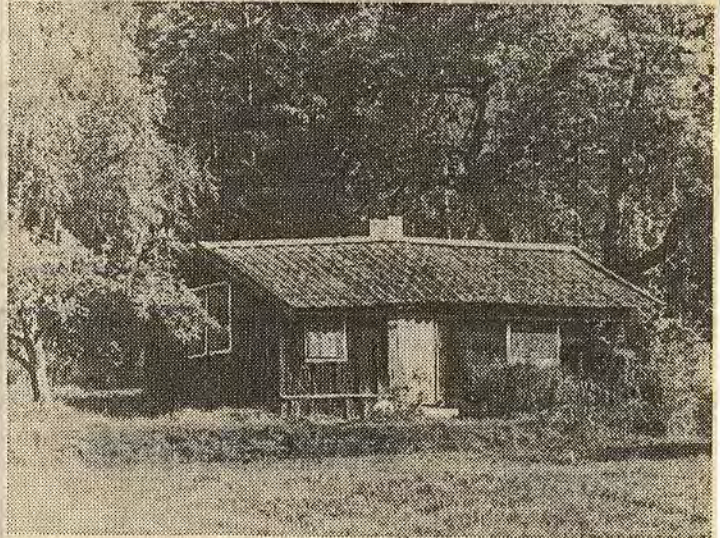
CHRISTER BERG

Så står det att läsa i fastighetskontorets budgetförslag för 1983. Några kostnadsberäkningar har inte ens ansetts behövas. Omdömena gäller två kulturbyggnader i Åtvidaberg. I första fallet det kanske 300 år gamla Halleholmstorpet i utkanten av Åtvid. Den givna platsen för åtskilliga åtvidabergare vid firandet av midsommar.

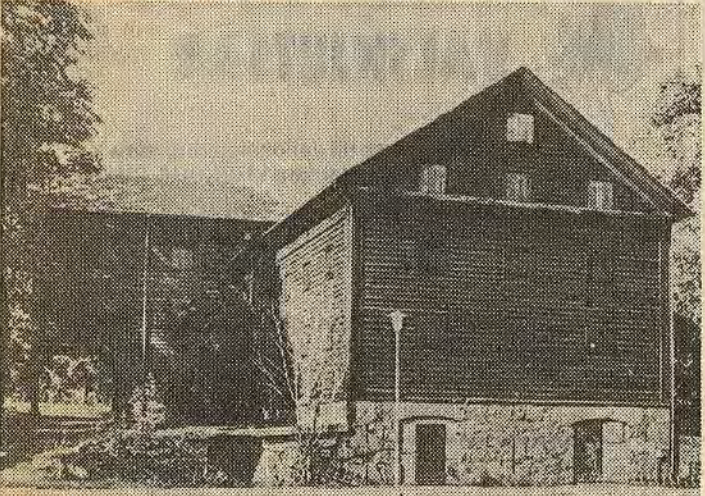
"Vackrast"

Det andra avsnittet avser det mäktiga Ålundamagasinet mitt i samhället. En bastant träbyggnad som uppfördes 1860. Magasinet anses vara en av landets största, vackraste och bäst bevarade magasinbyggnader från 1800-talet.

Om det senare tvista de lärde. Fastighetskontoret har gjort den bedömningen att det

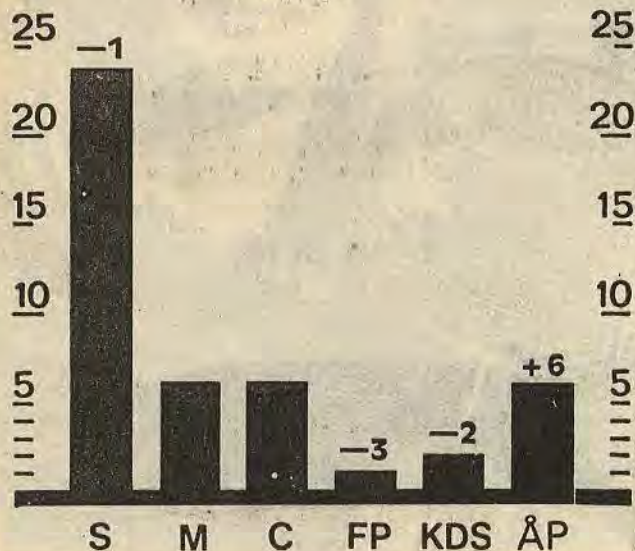
Halleholmstorpet har anor från 1600-talet och är platsen för åtskilliga åtvidabergares midsommarfirande

Det mäktiga Ålundamagasinet mitt i Åtvid anses av vissa bedömare som en av landets största, vackraste och bäst bevarade magasinbyggnader från 1800-talet

Skrällen i Åtvidaberg skylls på massmedia

Åtvidabergs kommun
Mandatfördelning 1982

De etablerade partierna i Åtvidaberg har uppenbarligen misslyckats kapitalt att motsvara sina väljares förtroende. På annat sätt kan inte söndagens valutgång i fotbolls-metropolen förklaras.

VALANALYS

Med buller och bång klampade det nybildade Åtvidabergspartiet in i fullmäktige med den okonventionelle ex-moderaten och förre majoren Tor Nyberg i spetsen för en sexmannatrupp.

Tor får bestyr

Ungefär var sjunde åtvidabergare röstade på Tor som nu får ett bestyr att besätta lediga platser i varenda nämnd och styrelse.

I de egna leden finns inte en enda person med erfarenhet av kommunala uppdrag. Där finns också "Åtvidabergs dåliga samvete", Eskil Andersson. 81 år gammal får Eskil en suppleantplats i fullmäktige. Sveriges äldsta?

Länge lär partistrategerna tvista om orsaken till Åtvidabergspartiets överraskande stora framgång. Toppar i andra partier menar surt att massmedia haft en stor roll i det hela.

Hannäs

Många var spända på hur valet skulle gå i Hannäs. Där har som bekant skolfrågan upprört sinnena. Åtvidabergspartiet har lovat strida till sista blodsdroppen för skolan. Det har Hannäsborna också lyssnat på. Man gav åp flest röster. Fler än centern, vars folk ju ändå kämpat hårt för skolan.

En poäng i sammanhanget är annars att fp här faktiskt ökade. Från tre till fyra röster.

Slutligen om Åtvidabergspartiet: Det fick flest röster av väljarna på landsbygden.

Alla förlorade

Samtliga övriga partier kan utses till valets förlorare. Socialdemokraterna fortsätter sin långsamma kräftgång och tappade ett mandat. Men med de vunna 24 har partiet ändå en säker majoritet och behöver inte bekymra sig så mycket om vad de övriga styr med.

Folkpartiet gick på en ordentlig mina och har i fortsättningen bara Bengt Persson kvar i fullmäktige. Endast välvilja från Tor Nyberg och de icke-socialistiska partierna ger fp en eller annan plats i nämnder och styrelser.

21/9

Poströster avgör

Centern minskade med 3 till 6 mandat. Partiet fick bara ett 60-tal röster mer än på. Poströsterna kan dock ge partiet ytterligare ett mandat. Det lär skilja endast 20-30 röster från det 45:e och sista mandatet som nu gick till kds i allra sista stund.

Kds höll ställningarna och har kvar sina två platser. Man befinner sig därmed i samma sits som fp, välvilja från andra är ett måste för plats i nämnderna.

Dåligt för m

Den moderata framgången på riksnivå fick ingen motsvarighet i Åtvidaberg. Partiet står kvar på 6 mandat och fick färre röster än åp.

Även om kommentarerna till åp:s framgång var behärskade från övriga så talade ansiktsuttrycken ett annat språk. Det krävs inga kvalificerade gissningar att förstå att Tor Nyberg och hans kader av politiska oskulder lär få det hett om öronen. Nu skall här bekännas färg.

"Smygråd"

Å andra sidan lär det bli rivigare debatter. Då och då om känsliga frågor som vad en del nämndordförande, i vokabulären benämnda smygråd, sysslar med. Och tjänstemännen på kommunalkontoret kan vänta sig täta besök i offentlighetsprincipens namn.

- Nu skall jag skaffa en bandspelare, sade vår ortskollega när valutgången stod klar.

Själv skall jag köpa batterier till min.

CHRISTER BERG

21/9

Det nybildade Åtvidabergspartiet kammade hem sex mandat. Tre av förgrundsfigurerna är Nils-Göran Mattsson, Britta Augander och partiledaren Tor Nyberg

Segerherren i Åtvid:

Enda besvikelsen att s sitter kvar

— Ansvaret vilar tungt på oss. Det är egentligen bara en sak som väger tyngre. Det är beslutsamheten att göra någonting av det förtroende så många åtvidabergare visat oss.

Det säger Tor Nyberg efter den skräll som hans nybildade Åtvidsbergsparti svarade för i söndagens val. 1 180 röster och sex mandat i kommunfullmäktige blev resultatet. Partiet segade sig förbi moderaterna och var bara några och sextio röster från att bli Åtvidabergs näst största parti.

Ansvaret tynger

Dagen i ända stod folk i kö i Tor Nybergs affär/högkvarter. Mera för att gratulera till framgången än för att handla.

För en gångs skull var partiledaren mera allvarlig än skämtsam. Ansvaret börjar tynga. Verkligheten börjar trycka på. För nu gäller det också att leva upp till förväntningar, löften och slagord.

— Visst gick det bättre än vi någonsin vågat hoppas, säger han. Med det här resultatet tar vi av egen kraft plats i varenda kommunal nämnd.

Det innebär att partiet nu måste få fram en mängd

personer till nämnder och styrelser. För man har bl a sagt: En person — en plats, dvs ingen i partiet skall ha mer än ett förtroendeuppdrag. Och det finns ett 40-tal lediga platser för partiet den närmaste treårsperioden.

— Den enda besvikelse jag känner en sådan här dag är att socialdemokraterna sitter kvar. Det borde vara en besvikelse också för dem. Nu har de ingen möjlighet att förnya sig, säger Tor Nyberg.

Arvoden till USA

Däremot tänker man inte ge avkall på tanken att avstå från sammanträdesarvoden. Medlemmarna skall bara få ersättning för resor och förlorad arbetsinkomst. Blir det några pengar över skall de gå till för kommunen välgörande ändamål. T ex att bekosta en resa för näringslivsintendenten till USA där det finns jobb att hämta.

De olika punkterna i partiprogrammet skall det kämpas ordentligt för. Att ge Hannässkolan tillbaka klass 3-4 t ex lovar partiet slåss för väntanda år. Alundamagasinet skall räddas. Biblioteket skall få ökade resurser. Majoritetsstyret skall bekämpas.

CHRISTER BERG

22/9

Åtvidabergspartiet

Resultatet av kommunalvalet slog ner som en bomb bland de etablerade politikerna i Åtvidaberg. Det blott sex månader gamla Åtvidabergspartiet med exmoderaten Tor Nyberg i spetsen fick hela sex mandat. Ca 1 200 väljare, eller nästan var sjunde röstberättigad i kommunen, gav sin röst åt Åtvidabergspartiet, som därmed redan i premiären blivit det tredje största partiet i Åtvidaberg.

Åp har gått till val med ett program som i en del stycken är tunt och inte särskilt originellt men som väljarna uppenbarligen på många punkter funnit ärligt och nära. Att vara förtroendevald och arbeta för sin kommuns framtid skall inte vara ett lönande extraknäck, säger åp och vill ha bort de kommunala arvoden.

Vidare har åp lovat slå hål på den representativa demokratin, dvs att väljarna ger politikerna förtroende att för tre år framåt, utan inblandning från "gräsrötterna", sköta kommunens affärer. Medborgarna skall i rådgivande kommunala folkomröstningar kunna informera politikerna om sin vilja, utropar åp och lovar att också rätta sig efter folkviljan.

Händelserna i Åtvidaberg är ett ovanligt exempel på en levande demokrati. Det går att slå in en kil i det kommunala sambandet. Lokala frågor kan få sådan genomslagskraft att människor glömmet sin rikspolitiska tillhö-

rightet. Ty i Åtvidaberg höll inte ens socialdemokraterna ställningarna.

För de övriga partierna i Åtvidaberg gäller det nu att noga analysera valresultatet och genom självrannsakan finna ut orsakerna. Kanske är det så enkelt att man i årtionden utan ansträngning fått sina givna platser i de kommunala organen och med tiden har avståndet mellan politiker och väljare vuxit sig allt större.

Självrannsakan är bättre än att som en del politiker i Åtvidaberg nu ägnar sig åt, skylla åp:s framgång på otillbörlig draghjälp av massmedia. Det är en kraftig underskattning av läsares, tittares och lyssnares förmåga att tänka självständigt. Samtidigt som man över-skattar sin egen förmåga att kommunicera med mannen på gatan.

De har också anklagat åp för att vara ett missnöjesparti. Medan de själva anklagat varandra för tandlöshet och bristande demokratiskt sinne.

Mot den saken talar också det faktum att Åtvidaberg de senaste tre åren varit tämligen befriat från politiska skandaler.

Åtvidabergspartiet har nu en besvärlig tid framför sig. Att med en liten kader av politiska "oskulder" motsvara de högt ställda förväntningarna blir inte lätt. Men partiet måste givetvis ges en chans och tas på allvar av sina politiska motståndare.

23
19

Poströsterna hjälpte inte centern i Åtvid

Centern i Åtvid hade en liten, liten chans att knipa tillbaka ett mandat i kommunfullmäktige från kds när det var dags att räkna de allra sista poströsterna på onsdagen. Partiet behövde 24 röster mer än kds. Det fanns 45 valsedlar att dela upp.

Men detta lilla halmstrå visade sig vara mycket skört. Centern fick bara två av de 45. Faktiskt två färre än kds. Där-

emot var välviljan stor mot socialdemokraterna som fick 20 röster.

Även om den definitiva sammanräkningen ännu inte är klar så lär inget kunna hända som ändrar valnattens resultat i Åtvidaberg. Socialdemokraterna får 24 mandat, c 6, åp 6, m 6, kds 2 och fp 1.

I kommunalvalet rösade ca 8 900 av omkring 9 600 röstberättigade åtvidabergare. Det motsvarar nära 93 proc och är något över riksgenomsnittet.

Liksom på andra håll var poströsterna talrika, ca 2 500 till antalet.

Det nya Åtvidabergspartiet hämtade röster från alla läger.

Dock återstår en egenhet att redovisa. Det gäller kds. I alla valdistrikt utom ett fick kds fler röster i kommunalvalet än i riksdagsvalet, vilket inget annat parti kan skryta med i Åtvid. I kommunalvalet avgavs 296 kds-röster mot 235 i riksdagsvalet.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Åtvidsbergspartiet ställer också upp i höstens kyrkofullmäktige. I konsekvens med resultatet i kommunalvalet har partiet erbjudits tre platser på de övriga partiernas samlingslista. I kyrkofullmäktige finns 25 platser varav socialdemokraterna besätter 13. Vilka som skall representera Åtvidsbergspartiet avgörs endera dagen.

Åtvids församling introducerar på lördag en helt ny form av helgmålsbön där man klart och tydligt inspirerats av den anglikanska kyrkans sk evening prayer. Tanken väcktes efter ungdomskörens resa till England i somras. Det speciella med evening prayer är att kören har en stor uppgift genom växelsång med prästen och två egna stora uppgifter. Vid premiären är det ungdomskören som sjunger Marias lovsång och Simeons lovsång.

Hösthälsan samlade på sin tredje vecka 341 motionärer. Mer än tio procent lyckades pricka in den rätta raden: xx1 122 111 x22. Presentkortet gick till Annika Karlsson, Ing-Britt Svensson och Margareta Carlsson. En kaffebruggare vanns av Magnus Blom. Övriga vinnare blev Anne-Marie Lindström, May Ådahl, Monica Gustavsson, Kerstin Arvidsson, Alice Nilsson, May-Lis Pettersson, Gunvor Jansson, Bruno Thornberg och Monica Lander.

Stopp för nya villaområden recept mot tomma lägenheter

- Grundtanken är naturligtvis inte att villaägarna skall betala kostnaderna för de tomma lägenheterna i stiftelsen Åtvidabergshem. Men det är vår skyldighet att påminna kommunen om konsekvenserna av nya villaområden.

Det säger stiftelsen Åtvidabergshems styrelseordförande Evert Johansson och VD Nils-Erik Backestål. Just nu pågår arbetet med det kommunala bostadsbyggnadsprogrammet i Åtvidaberg för åren 1983-87. Åtvidabergshem vill redan nu varna för konsekvenserna av för höga ambitioner.

Miljoner

Åtvidabergshem, en helt och hållet kommunal stiftelse, har hela tiden dragits med ett mer eller mindre stort antal outhyrda lägenheter. För kommunens del har det inneburit åtskilliga miljoner i utgifter. Kritiken mot stiftelsen har varit hård. Det görs för litet för att hyra ut lägenheterna, menar man. Men ledningen för Åtvidabergshem har en annan syn på den saken.

- Vi har gjort vad som går att göra, säger Evert Johansson. Miljön i området har förbättrats. Lägenheter har byggts om. Hyresgäster som inte betalar hyran kläms åt. Sammansättningen av hyresgäster har successivt förändrats.

Den sociala ambitionen och den höga utbyggnadstakten av nya bostadsområden är orsaker till den kommunala stiftelsen Åtvidabergshems många tomma lägenheter. Väg in kostnaderna för fler tomma lägenheter när nya villaområden exploateras, anser Åtvidabergshems ledning

Det senare bär syn för saken. I Eksättersområdet finns bland hyresgästerna många äldre ensamstående, många barnfamiljer. Förskoleverksamhet pågår i några lägenheter. DHR har hyrt in sig, liksom landstinget. En damfriserska vill öppna salong.

- Var restriktiv vid nyexploatering, manar stiftelsen. Väg in kostnaderna för ökat antal tomma lägenheter.

Stiftelsen fick hårdhänt känna på utbyggnaden av grupphusområden i Göstas park och Nygård. I samma snabba takt som dessa områden blev klara ökade utflytningen från Eksätter.

Kan inte välja

I skrivelsen erinras om att

kommunen i skilda sammanhang uttalat sig för behovet av en lägenhetsreserv. Men den "reserven" har helt kommit att drabba Åtvidabergshem, medan de privata hyresvärdarna klarat sig.

Om den sociala ambitionen skall bibehållas och nya bostadsområden exploateras återstår bara rivning eller att ändra ett stort antal lägenheter till servicelägenheter för äldre, anser Åtvidabergshems ledning.

Orealistiskt

- Att införa bostadsrätt eller sälja hela bostadshus är inga realistiska alternativ, säger Nils-Erik Backestål. Hyresgästerna säger blankt nej till bostadsrätt. En försäljning

skulle ske till underpris varvid den ökade skulden skulle överföras på de hyresgäster som bor kvar i stiftelsen.

- Jag har reagerat hårt på skället från de borgerliga partierna, säger Evert Johansson. Men de har ju representanter i styrelsen. Underkänner man sina egna bröder?

Det kostar

För närvarande har stiftelsen 40-50 lägenheter outhyrda. Förra året betalade kommunen bl a nära 900 000 kr i bidrag för att täcka hyresförlusterna som i år väntas överstiga 1 milj kr. För nästa år upptar kommunens budgetförslag drygt 2 milj kr i anslag till Åtvidabergshem.

CHRISTER BERG

Hotell i Borkhult allt närmare

24/9

Planerna på uppförandet av ett hotell med restaurang i Borkhult ett par mil nordöst om Åtvidabergs tätort har fått allt fastare former. Lars Nilsson, mannen bakom återupplivandet av Borkhults by, har begärt förhandsbesked om byggnadslov för projektet.

Enligt ansökan planeras en hotellrörelse av herrgårdsliknande utformning utmed vägen mellan Åtvidaberg och Ringarum.

Två problem

Byggnadsnämndens ärendebereidning har behandlat frågan och förklarat att ansökan inte kan komma upp till beslut i nämnden förrän man fått besked på två frågor. Det gäller dels problemet med vatten och avlopp, dels vilken inställning grannarna har till projektet.

I dag är Borkhultsborna och Metalls kursgård anslutna till det kommunala va-nätet i Yxnerum. Kommunstyrelsen har tidigare avslagit önskemål om nybyggnation i området med hänvisning till att den överkapacitet som finns är reserverad för kursgården.

Därför vill nu byggnadskontoret ha kommunstyrelsens besked om hotellet kan anslutas till avloppsverket.

Avsteg

Hotellet innebär också avsteg från den planutredning för området som godkänntas av kommun och länsstyrelse. Enligt utredningen är området avsett för småindustrin. Men byggnadsnämnden har möjlighet att tillstyrka dispens från planen.

Borkhult ligger inte långt från sjön Yxningen som med omgivande natur av vildmarks karaktär förklarats som riksintressant ur naturvårdssynpunkt.

CHRISTER BERG

Husmodersföreningen Hem och samhälle har inlett höstens verksamhet där man bl a diskuterade förbundets skrivelse till televerket med en protest mot att lokalsamtalen skall bli dyrare. Sex nya medlemmar hälsades välkomna. För den musikaliska underhållningen svarade pensionärsföreningens Märta Karlsson, Märta Nyström, Anna Yngve och Erik Andersson.

25/9

Elever i Åtvidaberg kritiserar blockbetyg

Elevrådet vid Alléskolan i Åtvidaberg har i en skrivelse till skolstyrelsen starkt kritiserat tanken på enbart blockbetyg i ämnesgrupperna SO och NO. Eleverna själva vill ha ett sammanfattande betyg och ett betyg i varje ämne.

Skolstyrelsens arbetsutskott föreslår att man i Åtvidaberg skall gå elevernas önskemål till mötes. Men inte hela vägen.

Blockbetyg gör ges från och med nästa läsår med början i årskurs 7, anser utskottet. Vidare att för åk 9 under det här

läsåret skall principen vara att blockbetyg ges. Men i de fall man läst ämnesvis så ges förutom ett sammanfattande betyg enligt blockmetoden också ett betyg i vardera ämnet inom SO- och NO-ämnena.

Enligt ett regeringsbesked nu i september får varje skolstyrelse rätt att själv besluta om det skall ges andra betyg än blockbetyg.

Skolstyrelsen i Åtvidaberg tar ställning om någon vecka.

De ämnen som ingår i SO- och NO-grupperna är geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap, biologi, fysik, kemi och teknik.

Församlingshem kan byggas vid Gamla kyrkan

Åtvids församlingshem är gammalt, nedslitet och föga ändamålsenligt för sin nuvarande funktion. Byggnaden är dessutom mycket dyr i drift.

Sedan en tid har församlingens styresmän diskuterat församlingshemsfrågan. Hur skulle man göra? Riva det gamla församlingshemmet och bygga ett helt nytt? Eller göra en rejäl om- och tillbyggnad av det gamla?

Svaret kan bli: sälj tomt och byggnad och bygg nytt på kyrkans mark mellan klockstapelns och prästgården vid sidan av Åtvids gamla kyrka.

Vid kyrkorådets senaste möte lade arkitekt Bo Sundberg fram tre förslag på hur problemet skulle kunna lösas. Nybyggnad vid klockstapelns var ett av dessa.

Bo Sundberg själv anser att läget är överlägset det nuvarande församlingshemmets plats. Man får en närhet till

den kyrka som används särskilt mest. Det har också visat sig att många har problem med att ta sig från Gamla kyrkan till nuvarande församlingshem. Höjdskillnaden på den korta sträckan motsvarar trapporna i ett sexvåningshus.

Under arbetet med de tre förslagen har arkitekten varit i kontakt med myndigheter som landsantikvarien och länsarkitekten. Ingen har på det här stadiet sagt direkt nej till något av alternativen.

Kyrkorådet i Åtvid har gett den särskilda församlingshemskommittén i uppdrag att närmare undersöka frågan och till nästa kyrkorådsmöte enas om ett av alternativen.

— Ännu återstår en lång väg att gå, säger kontraktsprost Arne Nilsson i Åtvid. Några kostnadsförslag har tex inte tagits fram.

Arne Nilsson hävdar att behovet av ett nytt församlingshem

Foto: DICK VON HORN

Åtvids församlingshem har sett sina bästa dagar. Det är orationellt och mycket dyrt att värma upp.

är mycket stort i Åtvid. Den nuvarande byggnaden togs i bruk 1951. Med sitt läge och sin konstruktion är det svårt att bedriva vissa verksamheter där. Den är oekonomisk och mycket dyr att värma upp.

CHRISTER BERG

Ett bad betyder så mycket

Men vem bryr sig om dem med största behoven?

Ett bad betyder så mycket. Skön motion och renlighet för stora grupper. Men så oändligt mycket mer för andra. Om inte för livet så i varje fall möjligheten till en högst väsentligt mycket dragligare tillvaro. För reumatiker, asmatiker, rörelsehindrade m fl oskyldigt drabbade människor.

Men de som har största behovet har också de allra största problemen att få tillgång till en bassäng. För de måste ha varmare vatten än helt friska människor. Och det är ont om den varan. I hela Östergötland finns bara några bassänger där vattnet håller den nödvändiga temperaturen på 32–34 grader. Köerna till dessa sällsynheter är långa. Behovet mycket, mycket stort.

Kämpat länge

I Åtvidaberg har organisationer och enskilda länge kämpat, vädjat och krävt att de styrande skall lösa problemet med rejält uppvärmt vatten. Med enda resultat till dags dato att vattentemperaturen i simhallen sänkts från 28 till 26 grader.

Men nu på höstkanten såg det ut som om de många behövande i Åtvidaberg äntligen

— En bassäng med minst 32-gradigt vatten borde finnas överallt, säger sjukgymnast Tarja Rantala på regionsjukhuset i Linköping, där man kortat badtiden till en halvtimme för att kunna ta emot åtminstone några till i den långa kön människor med stora behov av varmbadgymnastik

skulle få sin varmvattenbassäng. Fritidsnämnden beslutade i början av september att på försök hyra en privat inomhuspool en dag i veckan under årets tre sista månader.

Stor glädje

Glädjen blev stor och förväntningarna ökade hos åtskilliga. Visserligen räckte tiden bara till ett 40-tal per vecka, en

droppe i havet. Men det var ändå ett steg i rätt riktning.

Deso större blev besvikelsen när beskedet kom några dagar senare: inget tillträde till privatpoolen förrän tidigast i februari. Ett missförstånd om något trott annat.

Grymt besvikna

— Vi blev grymt besvikna, säger Birgitta Siggesjö som är

aktiv i Linköpingsortens astma—allergiförening. Hon är en av många som engagerat sig hårt i frågan om en varmvattenbassäng i Åtvidaberg.

På nära håll har Birgitta Siggesjö upplevt alla de problem en människa med "osynliga" handikapp som astma och allergi tvingas dras med. 14-årige sonen Krister har sedan födseln båda handikapp.

Otaliga besök

Otaliga är läkarbesöken, sjukhusvistelserna, medicinerna och de praktiska besvärigheterna med miljön i skola, hem, kollektiva färdmedel osv.

För två år sedan kom Krister med i den lilla grupp människor som fått en tid i varmvattenbassängen på regionsjukhuset. I början fick han bada en timme i veckan, men numera bara en halvtimme.

Spelar fotboll

De två årens övningar i regionsjukhusets 34-gradiga bassäng har gett förvånadsvärda resultat. Han är nu nästan oberoende av mediciner. Läkarbesök och sjukhusvistelserna är reducerade till ett minimum. Konditionen har förbättrats. Så till den grad att han nu kan köpa sina första fotbollskar.

— Det finns ingen annan förklaring till förbättringen än simningen, säger Birgitta Siggesjö.

För tillfället är det sju barn från Åtvidaberg som fått tid på regionsjukhuset. Även om ingen direkt talar om uppoffringar förtjänar det ändå sägas något om resandet.

Föräldrar måste ställa upp och skjutsa barnen i privatbilar. Många måste ta ledigt från sina jobb och får ingen ersättning för det. I reseersättning utgår 60 öre per kilometer vilket inte täcker driftkostnaderna för bilen. Hela resan tar tre–fyra timmar. Så här års går det väl an. Men snart blir det mörkare och sämre väglag.

Betygsproblem

Barnen måste ta ledigt från skolan. Det har inverkat negativt på betygen. Redan förut har astmatiska och allergiska barn besvärligt att hålla jämna steg i skolan med sina kamrater på grund av större frånvaro. I vissa fall måste skolan sätta in stödundervisning.

Lena Jonsson, Krister Siggesjö, Pierre Ståhl och Fredrik Axelsson är fyra av de sju barn från Åtvidaberg som fått en tid i regionsjukhusets bassäng. Varje vecka åker de dit för det nödvändiga badet. Och lär få fortsätta ännu en tid medan diskussionerna om varmvatten fortsätter i Åtvid

— *De människor som bäst behöver simhallen är utestängda därifrån. Vi blev grymt besvikna över beskedet att inte ens en provverksamhet i en privatpool kunde komma igång, säger Birgitta Siggesjö, en av många i Åtvidaberg som länge kämpat för att de mest behövande skall få tillgång till varmvattenbassäng i Åtvid*

— Visst är det jobbigt för både oss föräldrar och för barnen, säger Birgitta Siggesjö. Det som håller en uppe är de små framsteg som visas efter varje bad.

Stora vinster

Föräldrarna menar att en liten varmvattenbassäng i Åtvid måste kosta bra mycket för att inte fördelarna skall väga upp utgiften. I t ex fallet Krister har ju badande inneburit stora samhällsvinster i form av kraftigt minskat behov av medicin och vård på sjukhus.

Det är bara ett fall. Går man ett steg längre och tittar på hela Åtvidaberg finns där 90 astmatiska barn under 16 år, 450 allergiska barn, 200 rörelsehindrade människor, 1 300 med någon form av reumatisk åkomma m fl, m fl, vilka alla har ett dokumenterat behov av särskilt uppvärmt vatten.

Att mäta lidande

Den smärtlindring som var och en av dessa människor kan ges genom varmvattenbad går inte att mäta. Särskilt inte i pengar när budgetar görs upp av politiker och tjänstemän. Kan knappast ens förstås av den som är frisk.

Den här veckan kunde ha varit den sista som de sju barnen och deras föräldrar behövt åka till Linköping för varmbad.

Förhoppning

Nu får de liksom alla de många andra i Åtvidaberg som inte ens fått tid på regionsjukhuset sätta sitt hopp till att de styrande i Åtvid löser problemet åtminstone i början av nästa år.

Text:
CHRISTER BERG
Foto:
OLLE STRÖM